

EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
EUROSYSTEM

OPINIA EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO

z dnia 9 lipca 2014 r.

w sprawie przepisów dotyczących instytucji kredytowych

(CON/2014/52)

Wprowadzenie i podstawa prawna

W dniu 28 kwietnia 2014 r. Europejski Bank Centralny (EBC) otrzymał wniosek Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej o wydanie opinii w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (zwanego dalej „projektem ustawy”).

Kompetencja EBC do wydania opinii wynika z art. 127 ust. 4 oraz art. 282 ust. 5 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz szóstego tiret art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE¹, z uwagi na to, że projekt ustawy dotyczy zasad odnoszących się do instytucji finansowych w zakresie, w jakim wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych. Rada Prezesów wydała niniejszą opinię zgodnie ze zdaniem pierwszym art. 17 ust. 5 Regulaminu Europejskiego Banku Centralnego.

1. Cel projektu ustawy

1.1 Głównym celem projektu ustawy jest transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE² oraz nadanie skuteczności usprawnieniom wynikającym z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013³. W tym zakresie projekt ustawy zmienia ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe⁴ i inne akty prawne. Niektóre z tych zmian wykraczają poza zakres transpozycji lub implementacji prawa Unii.

1.2 Projekt ustawy wprowadza szereg zmian w obowiązujących przepisach. Zmiany te mają m.in. następujący skutek.

- (a) Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) została wyznaczona jako właściwy organ na potrzeby art. 4 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE. Jednakże z uwagi na ograniczenia wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczące katalogu źródeł powszechnie

¹ Decyzja Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz.U. L 189 z 3.7.1998, s. 42).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

⁴ Tekst jednolity opublikowany w Dzienniku Ustaw z 2012 r., poz. 1376.

obowiązującego prawa oraz kompetencji organów administracji do ich stanowienia, KNF nie będzie mogła być upoważniona do stanowienia takich aktów; uprawnienie to będzie przysługiwało Ministrowi Finansów.

- (b) Zgodnie z założeniami innego projektu ustawy, na temat którego EBC niedawno wydał opinię⁵, a także w zgodzie z drugim zdaniem art 458 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, organem odpowiedzialnym za sprawowanie nadzoru makroostrożnościowego nie będzie organ właściwy, ale nowo utworzony organ – Rada ds. Ryzyka Systemowego, która uzyska status wyznaczonego organu w rozumieniu art. 458 ust. 1 tego rozporządzenia.
- (c) Minister Finansów nie będzie konsultowany przez KNF ani zaangażowany w proces wydawania zezwoleń na utworzenie oddziału banku zagranicznego. Zmiana ta ujednocila procedurę udzielania takich zezwoleń z procedurą mającą zastosowanie do banków krajowych, w ramach której nie jest wymagane uzgodnienie z Ministrem Finansów⁶.
- (d) Projekt ustawy zmienia przepisy dotyczące Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK)⁷ poprzez objęcie BGK obowiązkiem uiszczania opłaty rocznej na rzecz systemu gwarantowania depozytów oraz ułatwienie prowadzenia programów inwestycyjnych⁸.

2. Uprawnienie do stanowienia aktów prawa powszechnie obowiązującego

EBC przyjmuje do wiadomości ograniczenia wynikające z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie źródeł prawa powszechnie obowiązującego i uprawnień organów administracji do ich stanowienia. EBC przyjmuje również do wiadomości powody, dla których projekt ustawy przyznaje takie uprawnienia Ministrowi Finansów a nie właściwemu organowi. Jednocześnie, uprawnienie przyznane przez prawo krajowe organowi innemu niż właściwy organ do wykonywania opcji, która na mocy rozporządzenia (UE) nr 575/2013 została przyznana właściwemu organowi, nie narusza uprawnienia EBC do wykonywania takiej opcji, jeżeli EBC jest lub stanie się właściwym organem zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013⁹. Rozporządzenie (UE) nr 575/2013 stosuje się bezpośrednio w odniesieniu do wszelkich opcji przyznanych właściwemu organowi przez to rozporządzenie, w związku z czym EBC będzie uprawniony do wykonywania takich opcji, jeżeli jest lub stanie się właściwym organem zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1024/2013.

⁵ Zob. art. 4 ust. 3 projektu ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym, na temat którego EBC wydał opinię CON/2014/18. Wszystkie opinie EBC są publikowane na stronie internetowej EBC pod adresem www.ecb.europa.eu.

⁶ Zob. art. 1 pkt 22 lit. a) projektu ustawy.

⁷ BGK jest jedyną polską instytucją kredytową utworzoną przepisami prawa jako bank państwowy. Do jego celów należy wspieranie programów rządowych. Zgodnie z art. 2 ust. 5 pkt 18 dyrektywy 2013/36/UE BGK jest wyłączony z zakresu jej zastosowania.

⁸ Zob. w szczególności art. 3 i art. 4 projektu ustawy.

⁹ Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).

3. Bufory kapitałowe

EBC odnotowuje, że w zakresie, w jakim dyrektywa 2013/36/UE odnosi się do procedur dotyczących buforów kapitałowych, jej postanowienia są implementowane projektem ustawy w sprawie nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym¹⁰.

4. Wymogi dotyczące członków organu zarządzającego

Wymogi dotyczące członków organów zarządzających instytucji kredytowych, w tym wymogi dotyczące adekwatności członków organów zarządzających, są określone w art. 13 ust. 1 i art. 91 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE oraz dodatkowo doprecyzowane w wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego dotyczących oceny adekwatności członków organów zarządzających i osób piastujących kluczowe stanowiska¹¹. Zawarty w projekcie ustawy wymóg, aby wszyscy członkowie zarządu i rady nadzorczej instytucji kredytowej posiadali udowodnioną znajomość języka polskiego zdecydowanie wykracza poza wymogi określone prawem Unii w tym zakresie. Państwa członkowskie podlegają ogólnemu zakazowi dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, ustanowionemu w art. 18 Traktatu¹², a powyższy wymóg może zostać uznany za dyskryminujący.

Niniejsza opinia zostanie opublikowana na stronach internetowych EBC.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 9 lipca 2014 r.

[podpis]

Prezes EBC

Mario DRAGHI

¹⁰ Zob. opinię CON/2014/18.

¹¹ EBA/GL/2012/06, 22 listopada 2012 r., dostępne na stronie internetowej Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego pod adresem <https://www.eba.europa.eu/>.

¹² Zob. ponadto zasadę niedyskryminacji zawartą w art. 21 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, która zgodnie z art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej ma taką samą moc prawną, jak prawo pierwotne Unii.